

Sygn. akt VI Ka 1292/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda

Sędziowie: SO Jacek Matusik (spr.)

SO Anita Jarząbek - Bocian

protokolant: p.o. protokolant sądowy Aneta Kniaziuk

przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 13 lipca 2016 r.

sprawy R. S. syna T. i A. ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., art. 276 k.k., art. 263 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII K 421/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie.

SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda SSO Jacek Matusik SSO Anita Jarząbek - Bocian

Sygn. akt VI Ka 1292/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie, VIII Wydział Kamy w sprawie o sygn. akt VIIIK 421/14, wyrokiem z dnia 29 czerwca 2015 roku uznał oskarżonego R. S. winnym popełnienia zarzuconych mu czynów i wymierzył mu karę łączną dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat, a także orzekł wobec tego oskarżonego nawiązkę w wysokości 10 tys. złotych, grzywnę 270 stawek dziennych po 100 złotych każda, a także oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego w okresie próby i zobowiązał go do powstrzymania się od używania środków odurzających. Dodatkowo, od R. S. zasądzone zostały koszty sądowe łącznie w kwocie 20 801,07 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła obrońca oskarżonego, zaskarżając tenże wyrok w całości i zarzucając mu:

a) Obrazę przepisu art. 6 k.p.k. w związku z art. 374 § 1 k.p.k. w związku z art. 117 fi 2 k.p.k. w zw. z art. 129 § 1 k.p.k. w zw. z art. 130 k.p.k. w zw. z art. 376 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 86 fi 2 k.p.k. w z w. z art. 377 fi 3 i 5 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt. 11 k.p.k., polegającą na pozbawieniu oskarżonego prawa do obrony poprzez rozpoznanie sprawy

i przeprowadzenie postępowania dowodowego w dniu 25 czerwca 2015 roku pod jego nieobecność, pomimo tego, że oskarżony o tym terminie rozprawy nie został zawiadomiony w żaden sposób przewidziany przepisami procedury karnej, w aktach sprawy brak jest dowodu wysłania wezwania do oskarżonego na rozprawę wyznaczoną na dzień 25 czerwca 2015 roku, a także brak jest dowodu doręczenia tego wezwania, brak jest również oświadczenia oskarżonego, wyrażającego zgodę na prowadzenie rozprawy w dniu 25 czerwca 2015 roku pod jego nieobecność, podczas gdy obecność oskarżonego na rozprawie była obowiązkowa, a nadto miał w tym okresie zaświadczenie lekarskie od lekarza sądowego o niemożności udziału w rozprawie do dnia 2 lipca 2015 roku, co doprowadziło zaistnienia tzw. bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w przepisie art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.;

b) obrazę przepisu art. 148 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 86 fi 2 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie, polegające na braku odzwierciedlenia przebiegu rozprawy w dniu 25 czerwca 2015 roku zgodnie z faktycznym jej przebiegiem, szczególnie w zakresie stwierdzenia, że oskarżony na piśmie wyraził zgodę na prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność, w sytuacji gdy oskarżony wyraził zgodę na prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność tylko w dniu 16 czerwca 2015 roku, a nadto z akt sprawy, w tym protokołu rozprawy z dnia 25 czerwca 2015 roku, nie wynika, że oskarżony został o terminie tej rozprawy zawiadomiony, a także w zakresie stwierdzenia, że obrońca składa do akt sprawy wnioski oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze i prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność, w sytuacji, gdy taki wniosek został złożony do akt sprawy w dniu 16 czerwca 2015 roku, a z akt sprawy nie wynika, aby drugi taki wniosek został złożony, a w konsekwencji naruszenia prawa do obrony oskarżonego, poprzez uniemożliwienie mu udziału w rozprawie w dniu 25 czerwca 2015 roku;

c) Obrazę przepisu art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 194 k.p.k. w związku z art. 117 § 2a k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., polegającą na zaniechaniu przeprowadzenia przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłych, celem ustalenia, czy wobec składanych przez oskarżonego zaświadczeń lekarskich od lekarza sądowego, potwierdzających niemożność stania się oskarżonego na wyznaczanych rozprawach z uwagi na stan zdrowia, a także wywiadu kuratora, z którego wynika, że oskarżony ma tętniaka, a także padaczkę skroniową i pozostaje pod opieką neurologa, oskarżony może uczestniczyć w rozprawie, a tym samym realizować prawo do obrony;

d) Obrazę przepisu art. 410 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k. w zw. z art. 394 § 2 k.p.k., poprzez zaniechanie ujawnienia przez Sąd I instancji uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów, a w konsekwencji wydanie wyroku na podstawie dowodu nieujawnionego w toku rozprawy;

e) Obrazę przepisu art. 624 k.p.k., poprzez jego niezastosowanie, polegające na obciążeniu oskarżonego kosztami postępowania, pomimo tego, że jak wynika z akt sprawy, oskarżony z uwagi na swoją sytuację majątkową i zdrowotną nie jest w stanie uiścić kosztów w zasądzonej wysokości.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

W pełni zasadny jest pierwszy z zarzutów podniesionych w apelacji. w którym podniesiono, iż zaskarżony wyrok dotknięty jest, tzw. bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Na wstępie wskazać należy, iż chociaż w chwili obecnej, w związku ze zmianą przepisów Kodeksu postępowania karnego (art. 374 § 1 k.p.k.), obecność oskarżonego na rozprawie nie jest już obowiązkowa, to sprawa niniejsza rozpoznawana była przez Sąd Rejonowy przed dniem 1 lipca 2015 roku, kiedy to zmiana ta weszła w życie. W związku z tym w dacie rozpoznawania niniejszej sprawy w pierwszej instancji, zgodnie z obowiązującymi w tamtym czasie przepisami, udział oskarżonego w rozprawie był obowiązkowy z wyjątkiem ściśle określonych wypadków wskazanych w art. 376 k.p.k. oraz art. 377 k.p.k. W związku z powyższym, zdaniem Sądu Okręgowego, kwestię rozpoznawania sprawy pod nieobecność oskarżonego, oceniać trzeba z punktu widzenia przepisów ówczesnie obowiązujących, jak trafnie zwrócił uwagę również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 grudnia 2015 r. III KK 287/15, gdzie wskazano, że: „Oceny, czy stwierdzone uchybienie stanowi bezwzględny powód odwoławczy, czy też postrzegać należy je jako

przyczynę względną wymagającą wykazania możliwości wpływu stwierdzonej obrazy prawa procesowego na treść orzeczenia poddanego kontroli kasacyjnej (art. 523 § 1 k.p.k.), dokonywać należy z punktu widzenia przepisów obowiązujących w czasie, gdy miała miejsce okoliczność warunkująca uznanie, że wystąpiło uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.”. Sąd Okręgowy stwierdzając powyższe – miał także na względzie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2015 r. wydane w sprawie o sygn. III KK 375/14 - gdzie wyrażono pogląd, iż „(...) z dniem 1 lipca 2015 r. wobec nowej treści art. 374 § 1 k.p.k. – obecność oskarżonego na rozprawie głównej przestała być obowiązkowa (poza wyjątkiem wskazanym w treści art. 374 § 1a k.p.k.), a w konsekwencji ewentualne uchybienia z tym związane, choć zaistniałe wcześniej, z tym dniem straciły charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt. 11 k.p.k.”, jednakże tego poglądu nie podziela, jako że literalna wykładania art. 439 § 1 pkt. 11 k.p.k., który odwołuje się do czasu przeszłego „obecność oskarżonego na rozprawie była obowiązkowa”, takiemu przyjęciu się sprzeciwia.

W związku z powyższym kwestia procedowania przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie musiała zostać poddana ocenie właśnie z uwzględnieniem przepisów obowiązujących w dacie podejmowania czynności procesowych. W związku z tym, w pełni należy zgodzić się z obrońcą oskarżonego, że rozpoznając sprawę na rozprawie w dniu 25 czerwca 2015 roku pod nieobecność oskarżonego, Sąd Rejonowy uczynił to wbrew obowiązującym przepisom art. 376 § 2 k.p.k. oraz art. 377 § 3 k.p.k., które to przepisy przewidywały wyjątki pozwalające na prowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego. W pełni podzielając wywody zawarte w uzasadnieniu apelacji w tym zakresie i nie widząc potrzeby ich powtarzania, należy tylko podkreślić, że R. S. w piśmie z dnia 16.06.2015r. wyraził zgodę na prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność wyłącznie w tym właśnie dniu, a nadto o kolejnym terminie rozprawy – w dniu 25.06.2015r. – w ogóle nie został powiadomiony. I chociaż zapisy w protokole rozprawy z dnia 25 czerwca 2015 roku wskazują na co innego, to jak słusznie zauważyła obrońca oskarżonego, zapisy te nie znajdują żadnego potwierdzenia w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy. Tym samym więc Sąd Rejonowy nie mógł rozpoznawać sprawy na rozprawie w dniu 25.06.2015r., albowiem udział oskarżonego w rozprawie był obowiązkowy, oskarżony nie stawił się, a nie zachodziły okoliczności wskazane w art. 376 § 2 k.p.k. lub art. 377 § 3 k.p.k., które pozwalałyby na rozpoznanie sprawy pod nieobecność oskarżonego. Rozpoznanie sprawy w takiej sytuacji procesowej skutkować musi uznaniem, że zaskarżony wyrok dotknięty jest uchybieniem o charakterze bezwzględnym, o którym mowa w art. 439 pkt. 11 k.p.k.

Stwierdzone uchybienie, zgodnie z brzmieniem w/w przepisu, skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, niezależnie od tego, czy miało ono jakikolwiek wpływ na treść orzeczenia.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy, mając na względzie treść art. 436 k.p.k. ograniczył rozpoznanie apelacji obrońcy do wskazanego wyżej uchybienia albowiem rozpoznanie pozostałych zarzutów byłoby bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie w całości, z zachowaniem przepisów prawa procesowego, pamiętając jednak o aktualnym brzmieniu art. 374 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Anita Jarząbek Bocian SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda SSO Jacek Matusik